N°. 131. 1844.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 5 November.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den November.

De *Moniteur* van gisteren deelt een Koninklijk bevelschrift van den vorigen dag mede, waarbij aan de polytechnische school, die sedert eenige maanden, ten gevolge van weerspannigheid der kwekelingen, gesloten was, eene nieuwe inrigting gegeven wordt. De vroegere inrigting dezer beroemde school wordt daarbij in de hoofdzaak behouden, doch de regering tracht voor het vervolg de moeijelijkheden omtrent de examina uit den weg te ruimen, die tot de bedoelde weerspannigheid aanleiding hebben gegeven. Overigens schijnt men het denkbeeld, om een deel der kwekelingen uit hoofde van hunne gedragingen van de school uit te sluiten, geheel te hebben laten varen.

— Heden zijn meest alle parijsche bladen uit hoofde van den Allerheiligen niet verschenen.

— Naar men verzekert, zal de *Moniteur* morgen het officieel berigt van de leening van 300 millioenen behelzen. Vermoedelijk ter zake dier leening bevinden zich op dit oogenblik alhier drie der voornaamste leden van het huis *Rothschild*, te weten: de heeren *Anselme*, *Salomon* en *James Rothschild*; alle drie hebben conferentiën met den minister van finantiën gehad; ook de heer *Baring* wordt uit Londen alhier verwacht.

— Naar men meldt, moet in de zitting van den kabinetsraad van morgen het tijdstip van de opening der kamers bepaald worden; de ordonnantie van [illegible] worden uitgevaardigd, en de opening door den koning den 28sten December plaats hebben, zoodat weder ongegrond schijnt te zijn al hetgeen onlangs nopens eene vervroegde bijeenkomst van de wetgevende kamers werd rondgedragen.

Evenzeer wordt thans ook tegengesproken, dat het besluit betrekkelijk de benoeming van nieuwe pairs reeds geteekend was; de personen die daartoe het meest in aanmerking kwamen, waren zelfs nog niet bepaald.

— De maarschalk *Sebastiani* bevindt zich thans op het eiland Corsica, zijn geboorteland, en wordt aldaar feestig onthaald; de burgers van Ajaccio hebben een feestmaal ter zijner eer aangerigt.

— *Lodewijk Filips* heeft bij zijn vertrek uit Engeland den heer *Hay*, commissaris van politie, die Z. M. ter dienste stond, eene prachtige snuifdoos ten geschenke gegeven, welke eene waarde van 250 guineas of 6500 francs zou hebben, en waarbij de ring, welken de Keizer van Rusland den heer *Hay* vereerde, zeggen onze bladen, slechts eene kleinigheid is.

— Z. M. heeft aan de jonge *Naime*, dochter van den sultan *Abdul-Medjid*, welk meisje thans vier jaren telt, eene bewonderenswaardige pop ten geschenke gezonden, welke 10,000 francs zou hebben gekost.

— Het dagblad van Corsica vermeldt ook het gerucht dat de prins en prinses van *Joinville* den winter in het zuiden van Frankrijk zouden doorbrengen, en zelfs een gedeelte daarvan op het eiland Corsica.

— Berigten uit Algiers vermelden dat de maarschalk *Bugeaud* met eene stoomboot te Dellys aangekomen is en er zelfs door een 500tal Kabijlen opgewacht werd, die zich bij het garnizoen hadden aangesloten en aangeboden om met de Franschen tegen hunne landgenooten te strijden, indien het weder tot vijandelijkheden kwam. Men had een aantal stukken roode stof afgezonden om er kenteekenen van te maken om deze nieuwe bondgenooten van hunne op gelijke wijs gekleede landgenooten te onderscheiden. Intusschen had de maarschalk den staat van zaken in de provincie zoo voldoende gevonden, dat hij tegenbevelen gezonden had aan de troepen, die van Algiers over land naar die streken in aantogt waren, bepaaldelijk de kavallerie, die aan den Tenia der Beni-Aïche stelling moest nemen. Alleen waren er 100 spahis van het Maison-carrée afgezonden om een konvooi ossen te begeleiden. De maarschalk zou overigens met de voorhanden troepen het land doortrekken, zoowel om ontzag in te boezemen, als om zich te verzekeren van de tegenwoordige rust des lands.

Nog wordt gemeld, dat zich bij het jongst voorgevallen gevecht aan die zijde bijzonder onderscheiden heeft de zoon van den heer *de Mérode*, gewezen minister van buitenlandsche zaken in België; hij was van het paard gestegen en had aan het hoofd der troepen de stelling der Kabijlen bestormd.

Het dagblad *l'Akhbar* van Algiers behelst berigten van de Maroccaansche grenzen. De generaal *Lamoricière* was met zijne troepen langs de grenzen zuidwaarts opgetrokken, om zich te overtuigen van de onderwerping der aan de grenzen wonende stammen. Hij werd onderrigt dat een groot getal grensbewoners, die gedurende den oorlog over de grenzen geweken waren, sedert terugkeerden om hunne vroegere woonplaatsen te betrekken. Deze lieden bleken allezins vreedzame bedoelingen te hebben.

Ten aanzien van *Abd-el-Kader* werd de generaal onderrigt, dat hij na lange aarzeling geweigerd had aan de uitnoodiging van keizer *Abd-el-Rhaman* te voldoen, om namelijk te Fez zijn verblijf te komen houden, waar hem landerijen en een rustig verblijf wierden aangeboden. Hij had naar de woestijn van Marocco de wijk willen nemen, maar [illegible] hem te volgen. De Emir zou daarop met eenige weinige getrouwen in oostelijke rigting gevlugt en gekomen zijn aan de Ghoti, zijnde groote zoute meren ten zuiden van Mascara, welker omstreken door eenige onafhankelijke stammen bewoond worden. Eene telegraphische depeche, te Algiers uit Milianah ontvangen, insgelijks vermeldende dat het gerucht liep van *Abd-el-Kader's* terugkeer op het grondgebied van Algiers, hebben bovengemelde berigten nog meer waarschijnlijkheid gegeven. De generaal *Lamoricière* had kleine kolonnen op de voornaamste punten van de uiterste lijn van den Tell gezonden, om de bevolkingen door hare tegenwoordigheid gerust te stellen.

— In de zitting der Spaansche cortes van den 26sten is het ontwerp-adres der commissie gelezen en zou de discussie daarover den volgenden maandag geopend worden.

In den nacht te voren waren eenige lieden te Madrid gearresteerd geworden. Men verzekerde dat het gouvernement eene uitgebreide zamenzwering had ontdekt, waarvan het doel onderanderen was om in de eerste plaats den generaal *Narvaez* van kant te maken.

Latere berigten uit Madrid van den 27sten bevestigen de ontdekking der vermelde zamenzwering; onder de gearresteerden behoort de generaal *Prim*, alsmede een voormalig aide-de-camp van *Espartero*, *Mendicati* geheeten, die eerst een paar dagen te voren te Madrid was aangekomen.

Naar het schijnt – dus schrijft men verder – bestond er een uitgebreid plan van zamenzwering, welke te gelijker tijd op onderscheidene punten van het koningrijk moest beproefd worden, bepaaldelijk te Madrid en te Barcelona. De generaal en andere personen schijnen sterk in de zaak betrokken. Niet alleen wilde men den generaal *Narvaez* naar het leven staan; ook andere aanzienlijke personen moesten omgebragt worden. Men zet zich ijverig aan de instructie dezer zaak, die het geheele plan zal in 't licht stellen, want reeds hebben de bij den generaal *Prim* in beslag genomen papieren veel licht over de zaak verbreid.

De *Eco del Comercio* geeft de namen op van een aantal personen, die in verzekerde bewaring genomen zijn.

Volgens eene bijzondere briefwisseling zouden er pogingen tot opstand te Barcelona en Valencia zijn beproefd, doch terstond

gefnuikt. Te Barcelona had er werkelijk oproer plaats gehad, maar waren de belhamels spoedig gearresteerd.

— Ter beurze van heden (2 *November*) waren genoteerd: 5 pCt. 118,80; 3 pCt. 82,05; Nap. r. 98,85; Spanje 3 pCt. $34^{5}/_{8}$; Rom. L. $105^{1}/_{2}$.

ENGELAND.

LONDEN, den 30sten October.

Eergisteren heeft de plegtige inwijding der nieuwe beurs door de koningin plaats gehad. Ten elf ure ving de statige optogt aan. Het vorstelijk paar was in eene prachtige staatsiekoets gezeten, door acht fraaije witte paarden getrokken. De koningin was gekleed in een keurig gebloemd wit satijnen kleed, en rijk versierd met edelgesteenten; op hare linkerborst had zij de star der orde van den kousenband; ook Prins *Albert* droeg de teekenen dezer orde in de uniform van kapitein-generaal en kolonel der Artillerie. Aan de city gekomen, reikte de lord-maire het zwaard van den staat aan H. M. over, die het hem terstond weder overgaf. Aan het nieuwe beursgebouw, welks plein de koningin aan den arm van haren gemaal binnentrad, wees de lord Maire al de bijzonderheden van het gebouw aan, welke zich op den weg naar de troonzaal bevonden. Aldaar aangekomen, plaatste H. M. zich op den troon en hoorde het adres van den gemeenteraad en van de vereeniging van Londensche kooplieden aan. Na haren dank betuigd te hebben, liet H. M. zich den president der vereeniging en den architect van het gebouw voorstellen, waarna zij aan een luisterrijk banket deel nam, dat in eene der zalen was aangerigt, waar alles van het keurigst goud en zilver schitterde, welks waarde op wel 100,000 p. st. geschat wordt.

Na het dejeuner begaf H. M. zich naar het midden van het beursplein, en sprak aldaar met luider stem, nadat de herauten de afkondiging gedaan hadden, de woorden: »Het is onze koninklijke wil en begeerte, dat dit gebouw van nu af de koninklijke beurs zal genoemd worden.« — H. M. en Prins *Albert* keerden daarna naar het paleis van Buckingham terug. De menigte en het gejuich der toeschouwers was ontzettend.

Verscheiden vrolijke gastmalen zijn, ter viering dezer feestelijke gebeurtenis, op onderscheiden plaatsen der City gehouden, en des avonds zag men ook eenige fraaije illuminatiën.

De eerste steen van het nu ingewijd gebouw is den 17den Januarij 1842 door prins *Albert* gelegd geworden. Dat welks plaats het vervangt, was den 10den Januarij 1838 grootendeels door de vlammen vernield, welk, lot, in 1666, tijdens den grooten brand van Londen, ook de vroegere beurs, onder de regering van koningin *Elisabeth* gesticht, getroffen had.

Het blijkt uit de Iersche dagbladen, dat de wekelijksche bijdragen, onder den naam van repealrente bekend, dit jaar reeds weder eene som van negen en dertig duizend ponden sterling hebben opgebragt. Men gelooft echter, dat die bijdragen merkelijk zullen afnemen, nu de hoop op het verwerven eener herroeping der Unie langs hoe meer verflaauwt.

— Ter beurze waren gisteren de 3 pCt. gec. $99^{7}/_{8}$; Spanje $23^{1}/_{4}$; 5 pCt. $34^{3}/_{8}$; Port. $2^{1}/_{2}$ pCt. $53^{1}/_{4}$; Ned. $2^{1}/_{2}$ pCt. $62^{7}/_{8}$; 5 pCt. $98^{5}/_{8}$.

BELGIE.

BRUSSEL, den 3den November.

Gelijk reeds opgegeven is bedraagt de raming van het budget van uitgaven over 1845, fr. 109,961,790.83; deze hoofdsom is volgenderwijs verdeeld: Openbare schuld fr. 32,087,128.79; dotatien fr. 3,314,158.95; justitie fr. 11,273,215; buitenlandsche zaken fr. 996,300; marine fr. 1,031,719; binnenlandsche zaken fr. 5,406,434.40; openbare werken fr. 13,051,714.78; oorlog fr. 28,022,000; finantien fr. 12,765,120; Nonvaleurs enz. fr. 2,044,000. Van deze sommen worden voor gewoon gerekend fr. 103,325,906.25, en buitengewoon fr. 6,635,884.58.

— In de Belgische bladen van den 2den November vindt men eene aankondiging van de maatschappij ter begunstiging der volksvlijt, inhoudende, dat in de door haar geopende inschrijving van 8 millioen franken voor het nemen van $2^{1}/_{2}$ percents certificaten ten laste van België, tegen den prijs van 61 percent, voor fr. 45,612,000 deel is genomen; zoodat de inschrijvers slechts een klein gedeelte van het bedrag, hetwelk zij van deze certificaten wenschten te bezitten, zullen kunnen erlangen. Men weet, dat het hier de uitgifte van schuldbrieven geldt voor het Belgisch aandeel in de Nederlandsche staatsschuld.

— Te Brussel is overleden zekere *Jean Baptiste Jongker*, die den 5den Mei 1735 te 's Gravenhage het levenslicht aanschouwde, en dus den ouderdom van 109 jaren, 5 maanden en 25 dagen bereikt had. Sedert twee dagen had hij zijne kamer moeten houden, ten gevolge eener bezetting op de borst.

— Bij *van West-Pluymers*, te St. Truijen, is van de pers gekomen: *Dicht- en Prozastukken, ten gebruike der Nederduitsche scholen, uit Noord- en Zuid-Nederlandsche schrijvers bijeenverzameld.* Een boekdeel in 12° van 304 bladzijden. Prijs 2 fr. Het werk is onder alle betrekkingen aanbevelenswaardig en behelst de meest verdienstelijke namen van onze Belgische Vlaamsche geleerden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den November.

Naar men verneemt, heeft de Eerste Kamer der Staten-Generaal zich met het door de Tweede Kamer aangenomen Adres van antwoord op de Troonrede niet vereenigd; naar men verzekert, is het *afgestemd* met 14 tegen 3 stemmen.

— Bij Besluit Z. M., n°. 64, zijn benoemd:

tot plaatsvervangend kanton-regter te Vechel mr. *P. van den Heuvel*;

tot plaatsvervangend kanton-regter te Oudenbosch *L. H. B. van Dam*;

— De Minister van Finantien heeft bekend gemaakt:

1°. dat op den 2den dezer heeft plaats gehad de uitloting der *tweede* reeks van nationale schuld rentende *vijf* ten honderd, om met den eersten werkdag van de maand December aanstaande te worden afgelost of verwisseld in nationale schuld rentende *vier* ten honderd, op den voet van Zijner Majesteits besluit van den 28sten September 1844 (*Staatsblad n°. 49*), en dat daarbij zijn uitgetrokken de inschrijvingen op het grootboek bekend onder de letters V H en van S al de inschrijvingen voorkomende in het 1ste, 2de en 3de deel, tot en met n°. 856, mitsgaders van de laatste inschrijving, voorkomende in het 3de deel onder n°. 879, een bedrag van *f* 8,684,000, te zamen tot eene kapitale som van *vijf en twintig millioen een honderd gulden* (*f* 25,000,100).

2°. dat, ter uitvoering van het bepaalde bij artikel 4 van 's Konings welgemeld besluit, ten kantore van den Agent van het Ministerie van Finantien te Amsterdam, te beginnen met *Maandag den 4den dezen*, en voorts dagelijks, tot en met *Donderdag den 28sten dezen*, tot des namiddags *twee ure*, zal worden gevaceerd tot het aannemen der verklaringen van de eigenaars der op den 2den dezer als voorzegd uitgelote kapitalen, ingeschreven op het grootboek der nationale schuld, rentende 5 ten honderd, welke niet verlangen op het grootboek der nationale schuld, rentende 4 ten honderd, met den 1sten December 1844, op den voet van art. 3 van 's Konings welgemeld besluit, en alzoo onder genot eener vergoeding van *drie gulden* voor iedere honderd gulden kapitaal, over te gaan; wordende hierbij herinnerd, dat de bedoelde verklaringen moeten geschieden met naauwkeurige opgave van het hoofd van rekening en met vermelding van de letter, deel en nommer, alsmede van het juiste bedrag derzelve, of van dat gedeelte, waarvan de aflossing verlangd wordt.

De Minister van Finantien heeft verder bekend gemaakt:

1°. dat op den 2den dezer heeft plaats gehad de uitloting der *derde* reeks van nationale schuld rentende *vijf* ten honderd, om met den eersten werkdag van de maand December aanstaande te worden *afgelost*, overeenkomstig Zijner Majesteits besluit van den 29sten October 1844 (*Staatsblad n°. 53*), en dat daarbij zijn uitgetrokken de inschrijvingen op het grootboek, bekend onder de letters N, G, R, L, O, al de inschrijvingen onder S voorkomende in het 3de deel n°. 879, een bedrag van *f* 3,848,000, te zamen tot eene kapitale som van *zes millioen negen honderd gulden* (*f* 6,000,900);

2°. dat, krachtens de speciaal daartoe door Zijne Majesteit verleende magtiging, de houders der boven bedoelde *alleen ter aflossing* uitgelote kapitalen, worden toegelaten om de aflossing hunner kapitalen, *dadelijk* en dus voor het tijdstip van den 2den December 1844, daartoe bij Zijner Majesteits besluit van den 29sten October 1844 (*Staatsblad n°. 53*) vastgesteld, te vorderen, onder bepaling, dat de rente op de alzoo vroeger af te lossen *vijf* percents schuld ophoudt, met den dag waarop de aflossing plaats heeft.

— Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

»Z. M. de Koning, vergezeld van Hoogstdeszelfs adjudant *van Karnebeek*, is gisteren middag ruim 12 ure, met een extra spoortrein van hier, aan het station buiten de Willemspoort te Amsterdam aangekomen, en na een kort verwijl, in een met vier paarden bespannen rijtuig, naar de tentoonstelling van schilderijen gereden.

»Van 12 tot $2^{1}/_{2}$ ure heeft Z. M. de Koning met de uiterste belangstelling, in het bijzijn van den heer burgemeester, de leden der commissie, eenige leden van den raad van bestuur der Koninklijke

Akademie van beeldende kunsten en vele kunstenaars, vervaardigers der stukken, met de meeste aandacht en blijken van belangstelling en kunde, alles aldaar in naauwgezette beschouwing genomen, en eenige stukken aangekocht. «Deze dag» dus schrijft men uit Amsterdam, «de eerste waarop Z. M. eene Amsterdamsche tentoonstelling met Deszelfs Hooge tegenwoordigheid vereerde, zal steeds in genoegelijk aandenken blijven bij allen, die op de beeldende kunsten prijs stellen. Het tafereel van Z. M., omringd van kunstenaars, wier werken hij gadesloeg en die persoonlijk gelegenheid hadden om Z. M. bij het beschouwen hunner werken te zien en van den Koning gekend en geprezen te worden, zal niet ligt uit de geheugenis worden gewischt.»

»Daarna bezocht Z. M. het kolossale beeld van Prins *Willem den Eerste* in het atelier van den heer *Royer*, en gaf zijne voldoening daarover, gelijk over de tentoonstelling, met den meesten nadruk en hartelijkheid aan den heer burgemeester, de leden der commissie en de leden van den raad van bestuur der Koninklijke akademie en de kunstenaars te kennen. Dadelijk daarna is Z. M. weder herwaarts vertrokken."

— Van wege het Departement van Oorlog zijn dezer dagen bevelen uitgevaardigd, dat in ieder garnizoen, waar kavallerie en infanterie in bezetting ligt, aan de officieren dezer laatste korpsen, benevens ook die van het wapen der artillerie en de officieren van gezondheid, de gelegenheid zal worden gegeven, om zich in de rijkunst te oefenen; er zullen te dien einde een zeker getal paarden worden beschikbaar gesteld, en ten minste driemalen 's weeks de noodige instructie worden gegeven.

— Onder de aan de Tweede Kamer aangeboden verzoekschriften nopens het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer, behoort er een van de kamer van koophandel en fabrijken te Tilburg, waarin betoogd wordt, dat de takken van het fabrijkwezen en de industrie, in wollen manufacturen en lakens, in het algemeen niet genoeg beschermd worden; dat zij krachtdadige bescherming verdienen, en dat het van het grootste gewigt voor de welvaart van Nederland is, dat zij door doeltreffende maatregelen bloeijen.

De kamer van koophandel en fabrijken tracht te betoogen, dat de Nederlandsche nijverheid en in het bijzonder de fabrijken van wollen manufacturen en lakens, geene genoegzame bescherming genieten, en dat uit dien hoofde het door haar voorgestelde regt van *f* 40 per 100 Nederlandsche ponden voor de wollen manufacturen en *f* 75 per 100 Nederlandsche ponden voor de lakens, zeer matig mag genoemd worden. Het is genoeg bekend, zegt zij, en de fabrijken der stad Tilburg, welke thans nog aan ongeveer 3000 werklieden arbeid verschaffen, strekken daartoe ten bewijze, dat het tot dus verre bestaan hebbende regt van *f* 34 per 100 Nederlandsche ponden op de wollen manufacturen niet vruchteloos voor de algemeene welvaart heeft gewerkt. Die belasting heeft veel onheil verhoed; onder hare bescherming zijn de fabrijken in gang gebleven, en zij heeft tevens het bewijs geleverd, dat die bescherming niet voldoende is om eene matige welvaart aan te brengen, en dat zij met eenige verhooging van regt onberekenbare voordeelen zou kunnen opleveren, niet alleen voor de fabrijkanten en hunne arbeiders, maar voor Nederland in het algemeen; want de invoer van vreemde manufacturen is allerbelangrijkst en bedraagt stellig jaarlijks alleen aan Engelsche baaijen 20 à 25000 stukken, terwijl de uit Duitschland en België ingevoerde lakens, in geldswaarde, die stukken baai zullen overtreffen. Die hoeveelheid slechts voor het grootste gedeelte in Nederland vervaardigd wordende, zou zulks allerwege eenen sedert jaren niet meer gekenden bloei verspreiden; want het millioen dat daarvoor, welligt aan arbeidsloon zou moeten besteed worden, zou niet anders dan hoogst gunstig op de publieke welvaart werken, en zou ook noodzakelijk door de meerdere opbrengst der accijnzen, zeer voordeelig voor 's Rijks schatkist zijn. Het zal dan ook niet meer bevreemden, wanneer zij de voorgestelde vermindering van *f* 4 op de ruwe wollen manufacturen, en de aanzienlijke vermindering van het regt op de lakens, als eenen allernoodlottigsten slag voor de fabrijken beschouwen.

De gezegde kamer geeft te kennen, dat, om lagere regten, om eene heffing bij de waarde te verwerven, men aanvoert, dat alleen te Rotterdam van de elf huizen, handelende in wollen en katoenen manufacturen, welke den 2 Februarij 1826 bij request hunne bezwaren aan de Tweede Kamer hebben ingediend, nog slechts drie bestaan, terwijl te Amsterdam van dertien huizen, die zich destijds over dat onderwerp hebben geadresseerd, niet meer dan zes aanwezig zijn. Zulks is geenszins een bewijs van het verval van den handel in vreemde manufacturen, maar het levert de stellige overtuiging op, dat de huizen van echt Nederlandschen stempel hoe langer hoe meer door vreemde manufacturiers verdrongen worden; want het is eene even zekere waarheid, dat sedert 1826 het getal vreemde, vooral Duitsche grossiers en agenten van buitenlandsche huizen, minstens met honderd in Nederland toegenomen is. Grossiers in manufacturen van Nederlandsche afkomst zijn betrekkelijk zeer gering in getal, en worden steeds meer en meer door vreemden verdrongen, zoodat het vooruitzigt bestaat, dat, zonder gepaste maatregelen, Nederland weldra het niet benijdenswaardig lot zal te beurt vallen, dat zijn handel in manufacturen geheel in vreemde handen vervalt, en het zoo doende in eene kolonie wordt veranderd, overgeleverd aan de exploitatie van vreemde manufacturiers.

De kamer acht het haren pligt, deze ernstige bezwaren te opperen over het geprojecteerde regt van *f* 30 per 100 Ned. ponden op de ruwe wollen stoffen en van *f* 45 op de lakens. Zij hoopt van harte, dat deze eenigen ingang mogen vinden, en dat de Hooge Regering, aangespoord niet alleen door het belang der Nederlandsche wollen fabrijken, maar ook door het ware belang van het Vaderland, er toe mogen besluiten, het regt op de wollen manufacturen, zoowel ruwe als geverwde op *f* 40, en dat op de lakens en casimieren op *f* 75 per 100 Ned. ponden voor te stellen.

— In den nacht van den 4den op den 5den October jl. heeft de beruchte wildstrooper *N. Martinissen* zich van het leven beroofd in de gevangenis te Antwerpen, werwaarts hij was overgebragt geworden om aan de Nederlandsche autoriteiten te worden uitgeleverd. Deze persoon had in het najaar van 1842, den opziener der jagt *Janssen*, in het 2e jagtdistrict van Noord-Braband, door wien hij stroopende was bevonden, onder Alphen doodgeschoten, na het plegen van welke misdaad hij zich op Belgisch grondgebied had begeven, alwaar hij, na lang een zwervend leven te hebben geleid, der justitie in handen is gekomen.

Zijn treurig uiteinde levert een treffend voorbeeld op van de schromelijke gevolgen, waartoe het wildstroopen kan leiden, welk ongeoorloofd bedrijf zoo vaak hier te lande wordt uitgeoefend en, bij zeer geringe voordeelen, veelal den weg baant tot ledigheid en ondeugd.

— In den avond van den 30 October jl. is, ten huize van den rijks ontvanger te Leerdam, den heer *J. D. Saperessig*, terwijl deze in eene vergadering der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* aldaar eene voorlezing hield, door middel van braak uit de geheime lade van het kabinet, op eene bovenslaapkamer staande, ontvreemd de som van *f* 3426, bestaande in bankpapier, gouden en zilveren muntspeciën. Op het deswege bij de justitie ingekomen berigt, heeft de regter-commissaris bij de arrondissements-regtbank te Gorinchem, Mr. *J. W. Schuurman*, vergezeld van den officier van justitie, Mr. *J. H. Holle* en bijgestaan door den substituut-griffier *J. A. van Nieuwland* zich onmiddellijk den volgenden morgen naar de plaats des misdrijfs begeven, aldaar de braak geconstateerd en voorloopige informatiën ingewonnen.

— Onder de gemeente Hengelo (provincie Overijssel) is een moord gepleegd ten huize van den landbouwer *J. W. Abbing*, aan deszelfs nicht, *Johanna Heisterboom*, oud ongeveer 19 jaren, terwijl de eerste met zijne huisvrouw, ll. Zondag morgen, de godsdienstoefening in de kerk te Hengelo bijwoonde, en de verslagene zich diensvolgens alleen te huis bevond. De bedoelde niet onbemiddelde landlieden, uit de kerk te huis komende, bevonden, dat niet alleen de meubelen in wanorde door het huis verspreid lagen, maar ook dat deze even als de grond en de muren met bloed bevlekt waren, terwijl het lijk van hunne nicht in den koestal op de deel lag, aan hetwelk onderscheidene sneden in den hals waren toegebragt en overigens de hersenpan verbrijzeld. Ook moet daaraan nog eene snede in de hand zijn waargenomen, hetwelk veroorzaakt zou zijn door het afwenden van het moordtuig. Het kabinet, zoowel als de koffer van de verslagene, is met bloedige handen geopend bevonden, waaruit niets anders dan geld, en geene der overige daarin aanwezige kleinooden of linnen ontvreemd is bevonden. De pleger van deze afschuwelijke en wreedaardige daad, is, voor zoo verre men weet, nog niet bekend.

— Uit Rotterdam schrijft men van den 30sten October:

»Men verneemt, dat dezer dagen beproefd is, om de brieven uit de brievenbus van het postkantoor alhier te ligten. De dader of daders moeten zich, tot het volvoeren van hun misdadig plan, bediend hebben van een smal stuk blik, hetwelk door middel van twee ijzerdraden in de bus was nedergelaten; in dier voege, dat daardoor de brieven, na dien tijd in de bus geworpen, konden worden opgehaald. Gelukkig werd de daad nog in tijds ontdekt door iemand, die, insgelijks een' brief in de bus willende werpen, tot zijne bevreemding bemerkte, dat dezelve vol was. Dit geval bewijst alweder, hoe onverantwoordelijk het is, dat voor etablissementen van dien aard geene schildwachten worden geplaatst."

— Men schrijft uit Utrecht, van den 30. October: «Heden werd aan den hoogleeraar *K. F. Schröder*, phil. nat. prof., die wegens zeventigjarigen ouderdom als gewoon hoogleeraar is afgetreden, door eenige studenten dezer hoogeschool een blijk van belangstelling en dankbaarheid gebragt voor den onvermoeiden ijver, waarmede die achtingswaardige man, gedurende zoo geruimen tijd de belangen der hoogeschool en van het aan zijne zorg toevertrouwde onderwijs heeft behartigd. Bij monde van een hunner werd hem uit naam der overigen die belangstelling en dankbaarheid welmeenend uitgedrukt, en tevens als gedachtenis van zijne leerlingen, ten geschenke aangeboden een exemplaar van het kostbare werk *Land- en volkenkunde onzer Oostzeesche Bezittingen*, alsmede van de kaart dier landen, onder toezigt van den hoog welgeb. heer baron *van Derfelden van Hinderstein* uitgegeven. — Voorts meldt men uit Utrecht, dat de Hoogleeraar *W. Wenckebach*, door Z. M., in plaats van den Heer *Schröder*, tot gewoon hoogleeraar in de wis- en natuurkunde is benoemd.»

In de *Goessche Courant* leest men:

»De maand October, vooral de laatste helft van dezelve, is voor onze landlieden zeer gewenscht geweest, daar er weinig regen gevallen is. De meede is alzoo droog gedolven en van het land gebragt, en de aardappelen, hoewel niet uitgeroeid wegens de droogte in het voorjaar, en bijna de helft minder dan gewoonlijk opleverende, zijn gaaf kunnen uitgedaan worden, en zijn goed van qualiteit. Vele landen zijn nog kunnen bezaaid worden, en op den toekomstigen oogst hiervan is veler eenige hoop om zich staande te houden, gevestigd, daar dit jaar de tarwe voor een groot gedeelte onbekwaam of reeds geschoten werd binnengehaald, en qualiteit en beschot over het algemeen zeer slecht zijn; veel nieuwe tarwe is zelfs onbruikbaar. Het uitgezaaide koolzaad staat meestal buitengewoon welig, en men hoopt daarom, dat het door den winter mag komen en eene vergoeding geven zal voor het geledene verlies, dewijl er dit jaar zeer weinig zaad geweest is, waardoor velen zeer ten achteren zijn geraakt, en wier toestand bij een volgend misgewas of slechten oogst van zaad en tarwe, beklagelijk, misschien onherstelbaar zou zijn. De meeste weilanden eindelijk zijn nog grasrijk en droog, zoodat het vee nog niet behoeft op stal gehaald te worden, hetwelk onder de behoeftigen het gebruik van aan den mond gespaard is.»

Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de navolgende door Z. M. verleende octrooijen:

een octrooi in dato 31 Augustus 1843, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. F. Betts*, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij *A. S. Preston*, te Rotterdam, op de invoering van verbeteringen in het bedekken en digtmaken der halzen en monden van flesschen, kruiken, enz.;

een octrooi in dato 21 Maart 1844, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *N. P. L. Bidos en Cie.* te Rotterdam, op de invoering van een Unster-brugwagen (bascule Romaine);

een octrooi in dato 4 Augustus 1844, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Armengaud aîné*, woonachtig te Parijs, domicilium verkozen hebbende bij *A. C. Brade* te 's Gravenhage, op de invoering van eene nieuwe inrigting tot ontwikkeling van warmstof onder de benaming: générateur de calorique;

een octrooi in dato 4 September 1844, voor den tijd van tien jaren verleend aan *J. Ashwell Tabor*, woonachtig te Londen, domicilium verkozen hebbende bij *A. S. Preston*, te Rotterdam, op de invoering van verbeteringen in vuurpijlen;

een octrooi in dato als voren voor den tijd van tien jaren verleend aan *W. Hommes*, woonachtig te Londen, domicilium gekozen hebbende als voren, op de invoering van verbeteringen in toestellen tot voortstuwing van schepen, en tevens van nadere verbeteringen aan gemelde toestellen aangebragt;

een octrooi, in dato 11 September 1844, voor den tijd van vijf jaren verleend aan *L. F. van Hilst*, woonachtig te Vlissingen, op de uitvinding van waterdigte verdubbelde zee-, rij-, jagt- of regenlaarzen, gelijk mede van onverdubbelde waterdigte delflaarzen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van Zaturdag (2 *November*) werden omgezet: Ned. $2^1/_2$ pCt. $62^{?}/_{?}$; 5 pCt. $99^{13}/_{16}$; 3 pCt. $75^{13}/_{16}$; Amort. Syndic. $4^1/_2$ pCt. $99^5/_{16}$; Handelm. $146^7/_8$; 4 pCt. $96^7/_8$; Arnh. Spoorw. $4^1/_2$ pCt. 101; Rusland $107^3/_4$; 4 pCt. bij Stiegl. 91; Certif. van Assign. 6 pCt. $74^3/_4$; Spanje $22^1/_4$; id. onbep. $20^1/_2$; 3 pCt. $35^3/_4$; Coupon $24^3/_4$; Portugal $2^1/_2$ pCt. te Lond. $53^3/_8$; Braz. $87^1/_2$.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.